

Пажња Европске уније била је крајем прошле недеље усмерена на Ирску и референдум на коме се становништво изјашњавало о европском фискалном пакту. Ирска је једина од 25 држава потписница тог пакта у којој су се грађани директно изјаснили о суровим мерама штедње, које изазивају огорчен отпор широм ЕУ, што је допринело важности изјашњавања. Ново ирско „не“ закомпликовало би спровођење пакта, који је до сада ратификовало само пет држава ЕУ, али је исход, на радост званичника ЕУ био позитиван. Иако су већ спроведене мере штедње ирске владе многим људима угрозиле егзистенцију, 60% бирача изашлих на референдум је гласало „за“.

Ирска је, поред Грчке и Португала, највише зависна од страних кредита, а од када је упала у кризу добила је 85 милијарди евра од ММФ-а и фондова за спасавање ЕУ. Земља више не може самостално добијати новац на тржишту капитала, а Ирци, тешко погођени кризом прихватили су фискални пакт, јер би без подршке њему остали без нових кредита из осталих чланица еврозоне, а вероватно и ММФ-а.

У протекле три године приходи у јавном сектору Ирске смањени су за 20 посто, смањене су и социјалне услуге, порасли су порези, и стопа незапослености која тренутно износи 14 посто. Прихваћени фискални пакет ће бити уграђен у домаће законодавство, што ће донети још драстичнију политику штедње, али су се многи Ирци ипак понадали да ће након неколико тешких година полако кренути на боље. Глас "за" дали су углавном припадници урбане средње класе и сељаци с пољопривредним газдинствима, који су и традиционално проевропски настојени захваљујући великој дарежљивости заједничке пољопривредне политике ЕУ. Насупрот њима, радници су били у највећој мери против

споразума.

Пакт који је сада прихваћен предвиђа стриктну буџетску дисциплину и обавезујуће ограничавање дугова, као и казнене процесе у случају кршења тих обавеза. Опозиција није успела да убеди гласаче да гласају против, а као ефикаснија се показала кампања Владе и великих компанија. Позитиван исход гласања донео је велико олакшање за владу у Даблину, јер само земље које су ратификовале пакт имају загарантован приступ новом трајном фонду, тј. европском стабилизационом механизму. Европски званичници су такође са олакшањем дочекали резултат референдума.

Председник Европског савета Херман Ван Ромпеј је навео да је "народ Ирске показао одобравање и посвећеност европској интеграцији", а задовољство гласањем изражено је и у Берлину, где је министар спољних послова Немачке Гвидо Вестервеле истакао да "ирско 'да' шаље позитивну поруку европским партнерима који још нису ратификовали пакт".

Ирско "да" значи и додатну подршку немачкој канцеларки Ангели Меркел у спору са француским председником Оландом, који жели промену фискалног пакта. Меркелова сада у рукама има аргумент да су Ирци на референдуму пристали да ратификују пакт, али је снага ирског „да“ знатно умањена малом излазношћу бирача. На референдуму је најмање гласало мање од 50% уписаних бирача, што показује да се више од половине становништва Ирске дистанцирало од својих представника и резигнирано се препустило судбини. Они који су изашли и гласали за, њих 60%, повили су се пред претњама и гласали из страха да ће им бити много горе.

Ирско „да“ пружио је успаниченој еврозони ипак само мали предах, јер ће по њену судбину бити одлучујући поновљени избори у Грчкој 17. јуна, где се мере Фискалног пакта већински посматрају као претећи бич. Такву Европу свакако, нико ни у Даблину ни у Атини није желео.